

Statenmededeling

Onderwerp

Financiële uitwerking bestuursakkoord 'Kiezen voor Kwaliteit'

Datum

19 september 2019

Documentnummer

GS: 4579380

PS: 4580248

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De financiële uitwerking van het bestuursakkoord en de wijze waarop GS deze (inhoudelijk) invulling wil geven.

Aanleiding

Het [bestuursakkoord 'Kiezen voor Kwaliteit'](#) geeft de ambities van dit college en de huidige coalitiepartijen weer om in deze bestuursperiode keuzes te maken voor een toekomstbestendig Brabant. Een Brabant waar het in 2030 goed wonen, werken en recreëren is en waar tegelijkertijd maatschappelijke opgaven op het gebied van water en energie een plek hebben gekregen. En dat in een tijdperk waarin de financiële grenzen in zicht komen. Het 'Essent-tijdperk' is voorbij, waardoor er minder extra incidentele investeringsmogelijkheden zijn. De nu beschikbare investeringsruimte is het 'nieuwe normaal' voor wat betreft de financiën, voor deze periode en toekomstige. Om onderbouwd de juiste keuzes te maken die recht doen aan de voornoemde ambities, zijn tijdens de onderhandelingen binnen de 225 miljoen vrije begrotingsruimte geen reserveringen gemaakt voor specifieke opgaven. Wél is afgesproken om een aantal aflopende of incidenteel gefinancierde zaken te verlengen, waardoor reeds € 25 miljoen met de door uw Staten vastgestelde [Bestuursrapportage 2019](#) is toegekend. Daarmee resteerde voor dit college de opgave om op basis van de in het bestuursakkoord geformuleerde ambities afspraken te maken over de uitwerking ervan en de reservering van vrije begrotingsruimte voor specifieke opgaven. Alsmede een beslissing over het al dan niet verhogen van de motorrijtuigenbelasting (mrb). Het college van GS heeft over dit sluitstuk van het bestuursakkoord een besluit genomen en daarmee een tussenstap gezet op weg naar de begroting. De voorliggende informatie verwerken wij in de begroting die wij ter besluitvorming aan u voorleggen.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten is bevoegd om uw Staten te informeren over het door het college genomen besluit aangaande de vrije begrotingsruimte en de mrb als financiële uitwerking van het bestuursakkoord 'Kiezen voor Kwaliteit'. Uw Staten zijn bevoegd om hiervan kennis te nemen en tijdens de behandeling van de begroting een besluit te nemen over het dan voorliggende voorstel.

Datum

19 september 2019

Documentnummer

GS: 4579380

PS: 4580248

Kernboodschap

Om de kwaliteit van Brabant door te geven aan volgende generaties, moeten we permanent zorgdragen en keuzes maken voor onze mooie provincie. Dat kan alleen als we met elkaar zorgen voor een gezonde, veilige en mooie leefomgeving. We wonen, werken en recreëren er immers als het ware op een postzegel. Deze omgeving staat echter onder druk: de economische voorspoed is geen vanzelfsprekendheid, ons mobiliteitssysteem staat onder druk, de woonopgave is enorm en de klimaatsverandering vraagt ook van de provincie de nodige investeringen. Bovendien staan we voor grote opgaven als het gaat om veiligheid en de leefbaarheid in (dorps)kernen.

1. *Uitgangspunt bij de keuzes ten aanzien van de toedeling van de vrije begrotingsruimte zijn zeven geformuleerde maatschappelijke trendbreuken die op innovatieve wijze een structuurversterkende werking hebben op het Brabant van 2030.*

Om te kiezen waarin de provincie moet investeren in deze periode hebben wij het uitgangspunt gehanteerd wat de provincie kan en moet doen om ervoor te zorgen dat Brabant in 2030 een plek is waar je prettig, veilig en gezond kunt leven. Dit past ook bij de filosofie van het bestuursakkoord 'Kiezen voor Kwaliteit'. Daarom kiest ons college ervoor om de € 200 miljoen aan vrije begrotingsruimte in te zetten voor zeven onderwerpen waarvoor richting 2030 een maatschappelijke trendbreuk nodig is en waarbij de provincie een verschil kan maken door nu te investeren. Grote opgaven die op een innovatieve wijze kunnen bijdragen aan de structuurversterking van Brabant.

Deze trendbreuken zijn:

- Het stoppen van verdroging met een waterrobuuste inrichting van Brabant
- Het versnellen van de energietransitie
- Het verstevigen van onze internationaal concurrerende innovatieve economie
- Het terugdringen van het woningtekort en de leegstand
- Het toekomst klaar maken van Brabant voor nieuwe vormen van mobiliteit
- Het terugdringen van de ondermijnende criminaliteit
- Het versterken van het blijfklimaat in Brabant

Naast deze zeven trendbreuken zijn er drie thema's waarvoor dit college deze bestuursperiode extra aandacht heeft: digitalisering, gezondheid en gebiedsgericht werken. Deze thema's zijn randvoorwaardelijk voor alle onderwerpen en zullen dus ook meegenomen worden in de uitwerking van elk

van deze trendbreuken. De provincie focust zich daarbij op weg naar 2030 op de uitvoering van concrete projecten die bijdragen aan de gekozen trendbreuken en minder op de ontwikkeling van nieuw beleid.

Datum

19 september 2019

Documentnummer

GS: 4579380

PS: 4580248

2. *Tijdens de begroting zal aan uw Staten voorgesteld worden om ons college bestuursopdrachten te geven voor de uitwerking van voornoemde trendbreuken en deze ter besluitvorming voor te leggen aan uw Staten.*

De trendbreuken worden nader beschreven in de begroting. Daarbij zal het voorstel aan uw Staten zijn om ons college de opdrachten te geven om nader uit te werken welke maatregelen genomen moeten worden ten behoeve van elke trendbreuk. Deze uitwerking zal ter besluitvorming aan uw Staten worden voorgelegd om daarmee de met de begroting gereserveerde middelen definitief te alloceren.

Bij de uitwerking van deze opdrachten maken we slimme combinaties tussen verschillende portefeuilles waardoor we meer impact voor Brabant willen genereren met dezelfde middelen. Deze integrale aanpak waarmee we 'werk-met-werk maken' wordt randvoorwaardelijk opgenomen in de opdrachten. De financiële ladder vormt het uitgangspunt voor de financiële uitwerking van de opdrachten. Bovendien kan elke gedeputeerde voorstellen doen om binnen de eigen portefeuille door te kiezen en te herprioriteren. Op deze manier kunnen middelen vrijgespeeld worden om extra te investeren in deze trendbreuken of andere onderwerpen binnen de portefeuille.

De keuze voor de voornoemde zeven trendbreuken betekent niet dat de provincie zich enkel en alleen nog op deze onderwerpen richt. Uiteraard blijven we ons onverminderd inzetten voor onze provinciale kerntaken.

3. *We stellen voor om de motorrijtuigenbelasting te verhogen om zo mee te groeien met de tijd en toekomstgericht te kunnen (blijven) investeren.*

Om bovengenoemde kerntaken, ook naast de trendbreuken, te kunnen realiseren stelt dit college met de begroting aan uw Staten voor om de mrb te verhogen met 2,5%. Dit betekent dat elk Brabantse autobezitter gemiddeld over vier jaar € 12,50 per jaar meer aan mrb gaat betalen ten opzichte van de huidige situatie. Hierdoor is in de komende bestuursperiode in totaal € 65 miljoen extra beschikbaar om te investeren in de Brabantse kerntaken en verantwoordelijkheden. Bovendien ontstaat er € 182 miljoen aan investeringsruimte vanaf 2024 tot en met 2030 voor structuurversterkende maatregelen op het gebied van infrastructuur, de wateropgave en de verstedelijkingsopgave. Daarnaast verwerken we ook een structurele inzet voor de energietransitie tot en met 2030. Maatregelen die ons tot en met 2030 in staat stellen om de ambities op belangrijke kerntaken hoog te houden en stevige investeringsafspraken te maken over majeure opgaven.

Daar komt bij dat de prijzen stijgen, waardoor de uitgaven van de provincie automatisch hoger worden. Brabant heeft de afgelopen jaren de mrb echter niet verhoogd. Om het ambitieniveau van de provincie op peil te houden en invulling te geven aan de grote opgaven waarvoor wij deze periode staan richting 2030, is het helaas noodzakelijk om ook onze inkomsten te verhogen. Met de voorgestelde verhoging van de mrb met 2,5% staan we in vergelijking met andere provincies nog altijd onder het gemiddelde.

Datum

19 september 2019

Documentnummer

GS: 4579380

PS: 4580248

Communicatie

Over het beschreven besluit zal actief de pers benaderd worden met een persbericht (zie bijlage). Vervolgens volgt de communicatie het reguliere begrotingsproces.

Vervolg

De beschreven besluiten zullen worden opgenomen in de begroting 2020, die op 4 oktober aan uw Staten zal worden toegezonden en waarover u op 8 november as. een besluit zal nemen. Wanneer u instemt met de begroting geeft u ons college tevens de opdracht tot het uitwerken van de trendbreuken en deze vervolgens ter besluitvorming aan uw Staten voor te leggen om de hiertoe gereserveerde middelen te alloceren.

Bijlagen

Persbericht

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer M.J.A. van Bijnen, (073) 681 21 29,
mvbijnen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw N.H.C.A. Wijnen, (06) 10 38 71 34,
nwijnen@brabant.nl.